

ÁRA: 4 Ft

Az Interdiszciplináris Tudományos Diákkör kiadványa
Szerkesztőség: MAURER GYÖRGY 1125 Bp. Szarvas G.42/b.

A Holnapért

Az ITDK egyik áramlata határozot-
tan törekszik arra, hogy értékrend-
jét tudatosá tegye, megfogalmazza,
és ezt egybevetve a történelem
nyújtotta /feltételezett/ alterna-
tívákkal kialakítsa nézeteit a ma-
gyar társadalom fejlődésének lehet-
séges és számára kívánatos irányá-
ról. E törekvés első összefoglaló
dokumentuma az "Egy lehetséges hol-
nap" c. tanulmány /Síklaky I., Ré-
vész S., Vincze E., 1984. június/
egy idevágó újabb dokumentuma pedig
a "Konstrukciók egy világnézetről"
c. füzet /Síklaky I., kézirat 1985.
nov., kiadvány 1986. ápr./.

Érlelődő feladat egy újabb, egy nagyságrend-
del részletesebb dokumentum kidol-
gozása, amelyet magunk között a
"Négyszázoldalas holnap" néven em-
legetünk. Ez a munka voltaképpen
már meg is kezdődött két elemzés-
sel, amely a "Konstrukciók..." fü-
zetben jelent meg /Révész S.: "A
dolgok értelme..." és Szabó M: "Ki-
egészítés a többségi döntés logiká-
jához"/.

Révész Sándor most egy ú-
jabb elemzést vetett papírra. En-
nek két részlete és hozzájuk fűzött
reflexióim olvashatók a 2. oldal-
tól, /A teljes 12 oldalas gépirat
az IGYÉSZ-től kölcsönözhető./ Ha
nem restelled leírni a "Négyszázol-
dalas holnap" tárgyába vágó gondol-
ataidat, kérlek, küldd el a LEVLAP
végén található címemre. A LEVLAP
a jövőben is teret ad az ilyen írá-
sokból vett szemelvényeknek, tömör-
ítvényeknek.

Ezzel köszönti az olvasót e szám
szerkesztője
Síklaky István

=====

Az előtérben az érdeklődőknek kíván-
ságra /önkiszolgáló/ videón vetítjük
az "EGY OSZTÁLYBA JÁRUNK" o. iskolate-
leviziós sorozatot. Szerk; Kopper Judit

TEAHÁZI PROGRAM december

5. péntek AHOGY TETSZIK NAP
meghirdetett asztaltársaságok,
meglepetések, zenélések, IGYÉSZ
tájékoztató és kölcsönzés, stb.
12. péntek A "Communard-Város" ötlet-
pályázat kiállítása. Nyílt vita a
mesteriskolás alkotókkal. Meghívott
vendégek; Lázár Antal, Lóska Szilárd,
S. Hegedüs László, Szandtner Iván.
19. péntek Oktatás, nevelés, megelőzés,
gyógyítás a "Communard Városban".
Meghívott vendégek; Csehák Judit,
Czeizel Endre, Juhász György, Tren-
csényi László, Vankó Ildikó, Vekerdy
Tamás, Winkler Márta.
26. helyett 23-án kedden!!!
"A MI KARACSONYUNK" címmel 17 órától
22 óráig találkozunk. Minden kedves
részvevőt arra kérünk, hogy legalább
egy szellemi ajándékot hozzon a tár-
saságnak /kedvenc verse, bölcsessége,
idézete, rajza, zenéje, tánca, stb./
így alakul ki a műsor. Mindenki sorra
kerülhet, de nem kötelező. Hallgatni
is lehet. Utána közös zenélés, ének-
lés, tánc.
- január 2. helyett december 30-án
"A MI SZILVESZTERÜNK" kedden!!!
címmel 17 órától 22 óráig táncos-
zenés est BOLHAVÁSÁRRAL - minden
főlős tárgyat elhozhatod, eladha-
tod, elcserélheted.

JANUÁRBAN AZ ELSŐ TEAHÁZ 16-án, pénte-
ken lesz - addig téli szünet.

KELLEMES KARACSONYT ÉS SZILVESZTERT!

A TEAHÁZ péntekenként 18 órakor nyit,
a programok 19 órakor kezdődnek, de
mindenkit szeretettel látunk később is.
CÍME; ALMÁSSY TÉRI SZABADIDŐ KÖZPONT
Bp. VII. A-tér 6. IV. emelet.

A teljesítményelv határaitól (részletek)

Egy gazdasági, politikai alternatíva megfogalmazásához az alapelvek rögzítése nem elégséges. Az alapelveket körülvevő másodlagos elvek kidolgozására is szükség van. Az élet sajnos sohasem elég egyszerű ahhoz, hogy ezekből a másodlagos elvekből ne kellene mindig túllontul sok. Ez az írás a teljesítményelvet behatóan másodlagos elvekről való meditáció.

1. Mennyiben szükséglete az egészséges léleknek a teljesítményelv?

Fogadjuk el azt a hittételt, hogy "másnak használni az egészséges lélek szükséglete" /S.I.: "Konstrukciók..." a szerző kiadása, Bp. 1986., 25.o./ . De vajon szükséglete-e az egészséges léleknek az is, hogy mindenki, akinek használok, ugyanannyit használjon nekem - piaci értékben -, amennyit és használok neki? Ha igen, akkor az ajándékozás, a jótékonyság beteges dolog; akkor József Attila öreg Csozogija természetellenes módon viselkedik a lyukas cipőjű ágrólszakadt kisfiúval szemben; akkor Teréza nővér és Albert Schweizer deformálódott lelkek; akkor érthetetlen, hogy a munkakerő árán miért veszek virágot a kedvesemnek, miközben remélem, hogy kedvesem hálapuszijának nincs piaci értéke; akkor nem tudom megmagyarázni, hogy mi az a természetes alap, amelyen a családon belüli munkamegosztás működik; akkor nem értem, hogy a hosszútávú kölcsönösségen nyugvó kalákát miért részesítik előnyben az emberek, miközben ez a csereforma elkerüli a piaci érték meghatározást; akkor magamat sem értem, hogy miért mázolólok ingyen a tengert Tabon, és miért verem most ingyen az írógépet...

A feltett kérdésre egyetlen helyes válasz van; attól függ! Nevezetesen két dologtól; 1. milyen jellegű kapcsolatban állok azzal, akinek használok; 2. milyen értékelkötelezettség testesül meg a szolgálatomban.

Világos, hogy a személyes kapcsolatoknak egy egész sor olyan típusa van, amelyben a piaci jellegű árucseré ellentmondana a kapcsolat jellegének, amelyben ehelyett valamiféle reciprocitás működik akár a természetes árucseré formájában, akár abban a formában, hogy a kapcsolatban való részvétel egész életgyakorlata válaszol a másik fél egész életgyakorlatára.

A házasságokban például társadalmi méreteken igen nagymennyiségű munkatevékenység cserélődik ki, de a házassági gyakorlatban egyrészt nem különülnek el a csere egyes tételei, másrészt nem méretnek meg nyilvános piacon, harmadrészt a munkatevékenységek cseréje összekeveredik a kapcsolaton belül zajló egyéb folyamatokkal.

A piaci teljesítményelven alapuló csere ott kezdődhet, ahol a csereben érdekelt felek többé-kevésbé idegenek egymásnak, ahol intézményes közvetítésre van szükségük. Maga a piac, a kereskedelem, a munkáltatás - ilyen intézmény. A reciprocitás azért működik, mert a másnak való használás ellenértékét a "cserepartnerrel" való kapcsolatomban kapom meg, ezen keresztül jutok közelebb szükségleteim kielégítéséhez.

Nyilvánvalóan van egy olyan tendenciaszerű összefüggés, hogy minél személyesebb kapcsolatban állok valakivel, annál inkább eltávolodik "cseregyakorlatunk" a piaci teljesítményelvtől, míg a személyes alapkapcsolatoknak van egy olyan köre, amely a piaci jellegű csere majdhogynem kizárja. Elképzelhetetlen, hogy egy anya hitelben szoptasson, és húsz év múlva benyújtsa a számlát az anyatejéről /a kamatokkal/. Fogorvos rokonom már nem koronázza ingyen a fogam, de "rokoni"

árat számol. Eszperantisták között kialakult a hivatalos és a fekete valutaárfolyam között középen lebegő "zöld" árfolyam stb.

Mindez számunkra azért érdekes, mert amikor új típusú közösségekről beszélünk, lakóközösségekről például, akkor az elidegenedés visszavételében olyan utat követünk, amelyen a reciprocitás teret nyer a piaci árucserével szemben. Egy lakóközösségben eléggé természetesen alakulhatnak a dolgok úgy, hogy A ahelyett, hogy egy idegen gyereket vigyázná pénzért, szomszédja, B gyereket vigyázza majd a házban ingyen, miközben B alkalmasint felkéríti őt az orosz nyelvvizsgára, s így nem kényszerül ki a pedagógiai piacra. Ha társadalmi méreteken megtörténik, hogy az emberek kezdi kialakítani a személyes kapcsolatoknak ezt a családnál egy fokozattal szélesebb körét, akkor a reciprocitáson és a piaci értékelésen alapuló csere aránya társadalmi mértékben jelentősen megváltozhat. Hogyan értékeljük alapelveink értelmében ezt a folyamatot? A következő megfogalmazást javaslom;

A modern társadalmakban a teljesítmények cseréje szükségképpen nagyrészt egymás számára idegen emberek között, intézményes közvetítéssel történik. Az ilyen típusú cserében a piac jelenti a legfejlettebb és leghatékonyabb formát. Mindazonáltal a társadalmi fejlődés /azaz "a harmonikus élet feltételeinek a javulása" - S.I.i.m.7.o./ szempontjából pozitív folyamatnak tekinthetjük azt, ha a tevékenységek egyre szélesebb körre a személyesség közegeiben, részben vagy egészben a reciprocitás alapján cserélődik ki.

... / Folytatás a 4. oldalon

ELKÉSZÜLT AZ ITDK ÉLÉTREFORM KEZDEMÉNYEZÉS ISMERTETŐJÉNEK ANGOL NYELVŰ VÁLTOZATA. HA KÜLFÖLDI BARÁTAID TÁJÉKOZTATÁSÁHOZ SZÜKSÉGED LENNE RÁ, AZ IGYÉSZTŐL DARABONKÉNT 10.- FORINTÉRT BESZEREZHETED.

"TAKARÍTS KI NÁLAM,
KAPSZ EGY MATEK ÓRÁT"

Kedves Barátunk!

Megalapítjuk a SZÍVESSÉG BANKOT, van kedved beszállni? Ebbe a bankba éppúgy lehet szíveségeket, szolgáltatásokat betenni /és onnan kivenni/, mint ahogy az OTP-be pénzt tehetsz be /és kölcsönt vehetsz fel/. A SZÍVESSÉG BANK kamatot nem számít fel, és más különbségek is lesznek a rendes bankokhoz képest, amint az alábbiakból kiderül.

Egy példa. Mondjuk Sándor jó matekos, és Zsuzsa szeret gyerekekre vigyázni. Pénze egyiküknek sincs. Zsuzsa vigyáz Sándor gyerekeire 3 óra hosszat. Sándor értesíti erről a Bankot, ahol Zsuzsa számláján jóváírnak 3 órát, Sándor számláját pedig megterhelik 3 órával. Sándor aztán, esetleg fél évvel később egy másik személynek ad matek órákat, Zsuzsa pedig igénybe veheti a takarítási munkában ügyes Nóra, vagy a fuvarozásban jeleskedő József által felkínált szívességet. /A "3 óra" nem feltétlenül 180 perc, esetről esetre alkuszatok majd meg, hogy hány órát jelentek a Banknak./

A SZÍVESSÉG BANK Nagykönyvéből bármelyik tag kikeresheti, milyen szolgáltatást kér, sőt, ha többen is leszünk, akkor a Bank levélben értesíti tagjait a többi betétes által nyújtott szolgáltatásokról: a Bank "alaptokéjének" mindenkori állásáról. Júniusban, a Nagy Szívességkereskedelmi Bálon aztán kiderül, kik a legnagyobb adósok és hitelezők. Addig majd kitalálunk valamit, mi legyen velük. Ősszel pedig újabb, már kiforrottabb játékszabályokkal indulunk újra.

Ha érdekelnek a SZÍVESSÉG BANK lehetőségei, jelentkez a Teaházban nálam, vagy levélben a Teaház címén. /A borítékra írd rá: SZÍVESSÉG BANK! / Közölj magadról minél több szépet, jót és bizalomébresztőt, és pontosan írd le, hogy mit kérsz, mit nyújtasz, hogyan lehet Veled kapcsolatot teremteni. Je-

lentkezhetsz egy egész közösség /zene-
kar, hórúkkbrigád, stb./ nevében is.

A SZÍVESÉG BANK alapszabálya, hogy itt
szívességeket tesznek egymásnak az em-
berek, nem pedig robotolnak. Ezért csak
olyan munkát ajánlj fel, amit örömmel
és jól tudsz végezni!

Üdvözöl, jó játékot és szimpatikus
új ismerősöket kíván

Futó Péter

/Révész S./

4. Mi adható el?

Árulhatunk-e a piacon kábítószert, lő-
fegyvert, szerelmet? Árulhatjuk-e a
színházban a tapsunkat, árulhatjuk-e a
szavazatunkat, árulhatjuk-e informáci-
óinkat idegen országok felderítőinek?
A szexuális szolgáltatások a világ
számos országában árusíthatók szaba-
don. Lőfegyvert az Egyesült Államok e-
gyes államaiban vehetünk hatósági en-
gedély nélkül. Mexikóban és Spanyolor-
szágban éppen azt fontolgatják, hogy a
marihuana szabad árusításával elejét
lehetne venni a kemény drogok terjedé-
sének. Stb.

A fenti felsorolásból csak annak kell
kiderülnie, hogy nyilvánvalóan vannak
olyan dolgok, amelyeknek az árusítását
meg kell tiltani, és nagyon sok minden
van, amiről nem egyértelmű, hogy til-
tani kell vagy nem.

Több pontot összefoglalva most már le-
szögezhetjük; nincs az a szabad piaci
rendszer, amelyben a politikai döntés-
hozatal ne fejezné ki valamilyen mér-
tékgig a maga /jó esetben: a társadalmi
közmegegyezés/ politikai, erkölcsi,
kulturális preferenciáit a piac hatókör-
ének korlátozásával.

Szükség volna egy olyan "Konstrukci-
óra", amely arról szólna, hogy mi-
lyen piackorlátozó preferenciákat,
értékeket ismerünk el, és milyeneket
nem.

A "KONSTRUKCIÓK EGY VILÁGNÉZETRŐL"
KAPHATÓ A LARES KISSZÖVETKEZET IRO-
DÁJÁBAN /BUDAPEST V., TANÁCS-KRT 2.
FÉLEMELET, A DIABOLT FÖLÖTT/ ára 18.-

Síklaky István

GONDOLATOK RÉVÉSZ SÁNDOR
TANULMÁNY-RÉSZLETEIHEZ

Az 1.sz. részlethez

Lehet, hogy a széles értelemben vett
"teljesítmény" lényege valóban; "más-
nak használni" /azaz elvontabban és
részletesebben; "valamilyen körben ér-
vényes értékrend alapján értékesnek
minősült cselekedni", mert hiszen az
adott értékrendet vallóknak minden
ilyen osekedtet valamiképpen "haszná-
ra van"/, az azonban bizonyos, hogy
ettől a széles értelmezéstől meg kell
különböztetni a "piaci teljesítmény"
fogalmát, amelynek lényege; "fizetőké-
pes keresletet nem veszteségesen kie-
légíteni". A "piaci teljesítmény-elv"
tehát így fogalmazható meg; "minden
piaci teljesítményért jár a piacon ki-
alakult ellenérték /ár/." Ebből követ-
kezik, hogy a piaci teljesítmény /1/
cserében igazolódik, /2/ csak olyan
cselekvés lehet, amelynek során mind az
elfogyasztott /elpusztított/ értékek,
mind a létrehozott értékek mennyisége
azonos mértékegységben kifejezhető, és
így a cselekvés nyereséges vagy veszte-
séges volta értelmezhető és megállapít-
ható.

A Révész által idézett hittétel /"Más-
nak használni, az egészséges lélek
szükséglete"/ tehát úgy értelmezendő,
hogy a teljesítmény általában, és nem
a piaci teljesítmény az egészséges lé-
lek szükséglete. Ez persze nem zárja ki
azt, hogy bizonyos körben a piaci tel-
jesítmény is szükséglete lehet az e-
gészséges léleknek, és Révész Sándor e-
lemzése éppen arra vonatkozik, hogy mi
tartozik /tartozhat/ ebbe a körbe és mi
nem. /Megjegyzem, hogy Révész függőle-
ges vonallal kiemelt összefoglaló szö-
vegével teljes mértékben egyetértek./

A 4. számú részlethez

Kábítószert, lőfegyvert nem csak árusít-
tani nem szabad /ahol nem szabad/ ható-
sági engedély nélkül, hanem előállítani
és forgalmazni sem, azaz reciprocitás
keretében vagy ajándékozás céljára sem
szabad előállítani, reciprocitás kere-
tében vagy ajándékként sem szabad eli-
degeníteni hatósági engedély nélkül. E-
zekben az esetekben tehát nem a piac

→/a verseny/ korlátozásáról van szó, hanem - feltéve, hogy a tilalom mindenki-re egyaránt vonatkozik - a gazdasági tevékenységnek a versenyt nem érintő korlátozásáról.

Sajátos a helyzet a szexuális szolgáltatással, amelynek valóban osak az árusítását /piaci értékesítését/ tiltják, ahol tiltják, a reciprocitás keretében nyújtott ilyen szolgáltatás /pl. eltartás fejében/, vagy éppen az ingyenes szolgáltatás nem tilos. /Itt is egyetérték Révész kiemelt zárómondatával./

Az izraeli kibucok

"Nem volt semmijük, csak a rajtuk lévő ruha, és még az is a közösség volt. A lehető legrosszabb ételeket ették, közös mosdót és WC-t használtak, egy fedél alatt aludtak ... Jóval több nehézség származott a közös együttélésből, mint ahogy gondolták. ... Ott volt a közösség irányításának gondja ... a munkamegosztás, az egészségügyi szolgálat, a nevelés, a lakás ..." /Leon Uris; Exodus/

- uniformizált embergyár - állig felfegyverzett zsidók katonatábor - az egyetlen sikeres szövetségi mozgalom - kommunizmus a Szentföldön - gyerekelles militáns munkatábor - zsidó kommuna -

Igazak-e a fenti és más hasonló, szélsőséges és ellentmondó megállapítások? Mi is az a kibuc? Megtudhatod, ha elolvasad az IGYÉSZ-műhely új szerzeményét "Az izraeli kibucok" c. írást. A rövid tanulmány elsősorban azoknak készült, akik keveset tudnak erről a sajátos közösségi életmódról. Megismertet a mozgalom történetével, elveivel, a kibuc felépítésével, működésével, a közösségen belüli emberi és munkakapcsolatokkal.

Vass Péter

Vágotpusztai képeslap

5

A KÉP

Néhány régi, a múlt nyugalmát idéző, AZ EMBER KÖRÉ létrehozott, AZ EMBER SAJÁT KEZE ÁLTAL fenntartott-továbbépített ház a Mecsek lejtőjén. Erdő /a felső erdősáv mögé nyugszik le a nap/, bámulnivaló kilátás, éjjel rengeteg fényes csillag.

/Akik megvették a kiháló település házait, jórészt Szegeden ismerték meg egymást a jóga révén. Csak egyikük él Vágotpusztán állandóan, de hétvégénként sokan érkeznek együttlétre és közös "ászanázásra". Szervező cél, központi érték: a keleti kultúra mondanivalójának megértése, bensővé tétele./

A SZÖVEG

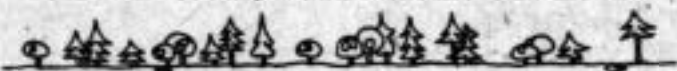
Az ember monumentálisan gyönyörű lény. /Komikus környezet, lealacsonyító-tönkretevé "szobortalapzat" számára egy csíkos tapétájú, tévé-rádió zajától átjárt, 2-3-4 embert másoktól és a világtól elzáró lakótelepi lakás./

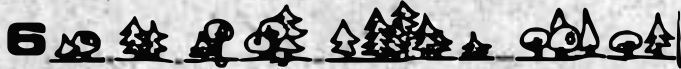
Legyen szerves viszonyunk a tárgyakkal, a természettel, az emberekkel, akikkel összetalálkozunk /humanisztikus pszichológia/ és önmagunkkal.

Az "élet" és az "élmény" szó gyökere közös. Ha a két szó azonbsítását sugalló érzést elveszítettük, valamit rosszul csinálunk, mert ez az érzés az ember komoly joga és sajátja, visszakereshető és visszakeresendő. Megtalálható. Ha tudunk olyan környezetben és olyan életet élni, ami nem erőszakolja meg /biológiai/ emberi lényünket, megtaláljuk a teljességet - egyszerűen gyönyörű a nyüzsgés, ami az élet bennünk. Érték.

Az illúziótlan jövő: Egy emberi élet-társulás - rendszeresen összejövő, vagy állandó alternatív közösség létrehozó-próbálkozása, fenntartása, őrzése /szerves gondok, semmi sem perpetuum mobile/: ez már az a szintű küzdelem, ami nem sajnálandó-önsajnáló szenvedés, hanem beleillik a méltó céloképt méltó életet élő, egészséges energiaalapról egészségesen küzdeni tudó homo sapiens magasztosságának képébe.

DRIA

GREENPEACE

/Részletek a szervezet ismertetőjéből/

A JÖVŐNK MA KEZDŐDIK

Az észak-amerikai Cree-indiánok egyik régi jóslata így hangzik; "Eljön az idő, amikor a madarak leesnek a fákról, meglesznek mérgezve a folyók, a farkasok elpusztulnak az erdőkben."

Ez az idő eljött, mert a fehér ember kapzsiságában az egész Földet kizsákmányolja és megkísérli uralni a természetet.

"Akkor pedig" így folytatódik a jóslat, "megjelennek a SZIVÁRVÁNY HARCOSAI, hogy megmentsek a Földet".

Több mint 10 évvel ezelőtt a Cree-indiánok egyik varázslója a GREENPEACE = ZÖLD BÉKE aktivistáit a régóta várt SZIVÁRVÁNY HARCOSOKNAK nevezte. Azóta próbálnak a GREENPEACE mindenféle nemzetiségű aktivistái és barátai méltók maradni ehhez a névhez.

...

Az élet, a túlélés csak akkor lehetséges, ha minden élőlény egyensúlyi viszonyban van egymással. Ez az egyensúlyi viszony már nem létezik. Az ember az ökológiai egyensúlyt - folyók, tavak és tengerek mérgezésével, a levegő szennyezésével és sok állatfaj kiirtásával - érzékenyen megzavarta.

Minden nap kihal egy állatfaj, minden órában egy növényfaj. A természettel szembeni mértéktelen rablógazdálkodás mindig szegényebbé és lakhatatlanabbá teszi a Földet.

Ezért kell most, hogy cselekedjünk. Nemcsak mindenki külön-külön a maga területén, hanem a GREENPEACE-szel közösen is. A GREENPEACE-szel közösen munkálkodhatunk azokon az életfontosságú változtatásokon, melyek jövőnk érdekében egy egészséges világért szükségesek.

MI A ZÖLD BÉKE = GREENPEACE ?

A GREENPEACE egy nemzetközi környezetvédelmi szervezet. Független, pártatlan és politikai elkötelezettség nélküli.

1971 óta dolgoznak GREENPEACE csoportok jelenleg a Föld 17 országában. Erőszak nélküli közvetlen akciókkal vetik be magukat a GREENPEACE aktivistái az élet egyre fokozódó mérgezése és megsemmisítése ellen az egész Földön.

"Ha az utolsó fát kidöntöttétek, az utolsó folyót mérgeztétek, az utolsó halat kifogtátok, csak akkor fogjátok felfogni, hogy pénzt enni nem lehet."

MOBI DICK-NEK ÉLNI KELL

A tengerek gyengéd óriásait kihalás fenyegeti. Egész flották vadásznak bálnákra. Segítségünk nélkül alig van esélyük ezt túlélni.

...

Évente kormányozzák gumiosónakjaikat a GREENPEACE aktivistái a bálnavadász hajók szigonyágyúit és az életveszélyben lévő bálnák közé. Az Atlanti- és a Csendes Óceánon, Izland és Ausztrália partjai előtt mentettek meg vakmerő akcióikkal sok bálnát a haláltól.

...

1982. júliusában a Nemzetközi Bálnafogó /-vadász/ Bizottság /IWC/ éves ülésén Brightonban egy történelmi határozatot hozott: egy kérvényt, hogy az 1985/86-os vadászszезон után a bálnavadászatot teljesen befejezzék, nagy többséggel elfogadott. Csak a 3 nagy bálnafogó náció: Japán, a Szovjetunió és Norvégia, valamint Izland, Dél-Korea és a Fülöp-Szigetek szavaztak a kérvény ellen. Az USA-ban sikeres bojkottkampányt folytatott a GREENPEACE Norvégia ellen. A GREENPEACE kezdeményezésére számos ország felbontotta szerződését a legnagyobb norvég halexportőrrel. Ez azonban nem elég ...

1984. óta a GREENPEACE-nek hivatalos megfigyelő-státusza van az ENSZ-nél New Yorkban. Egy választott képviselő minden konferencián résztvehet.

...

A TELJES ISMERTETŐT KIKÖLCSÖNÖZHETED AZ IGYÉSZ-TŐL.

LAPSZEMLE

● Schmidt Péter: A magyar politikai rendszer sajátosságai. A szerző cikkében a magyar politikai rendszer alapvető fontosságú kérdéseit tárgyalja. Végigkíséri az autonóm társadalmi mozgások kialakulását, fejlődését, kiemeli a gazdaság autonómiájának nagymértékű növekedését, mint a gazdaságirányítási reform egyik lényeges következményét. A demokratikus hatalomgyakorlás garanciáinak vizsgálata során a szerző rámutat, hogy bár a jogi, szervezeti garanciák egyre jobban kiépülnek, a fennálló viszonyok megakadályozzák ezek valós működését, s tényleges érdekképviselői

asztaltársaság

A SZINHÁZTÓL A TÁRSADALOMIG - GROTOWSKIVAL

A lengyel rendező a hatvanas-hetvenes években mint a "nyitott színházak" mozgalmának egyik legeredatibb, iskolateremtő alakja volt ismert, ő volt a "szegény színház" megalkotója. Később még különösebb kísérletre adta a fejét, jónéhány "project"-et szervezett-rendezett, ezek már olyan megmozdulások voltak, amelyek többet adtak, mint a színház, talán különös önismereti játékoknak lehet nevezni őket. Legutolsó lengyelországi kísérlete, az "Eudetik Színháza" már végképp más, mint a színház; inkább egyfajta kultúra- vagy társadalommodell, amely a múlthoz is kötődik, de valószínűleg egyfajta jövőkép is egyben. Egy magyar résztvevő tart DECEMBER 5-én asztaltársaság keretében beszámolót az Eudetik Színházról, arról, hogy mi is történt azzal a 20-30, a világ minden tájáról érkezett emberrel, akit Grotowski elvitt öt napra egy tanyára, teljesen elszigetelve a civilizációtól.

Márványi Péter

szervek létrehozását. Összegezeképpen a cikkíró megállapítja, hogy ma az érdektagságból adódó érdekellentmondásokat nem tudjuk politikailag megfelelően kezelni és integrálni. /Társadalomtudományi Közlemények 1986/1/

Pápai Szilvia

● Thoma László: Veszélyes leltár. Életünk minőségéről és értékeiről fejt ki nézeteit a szerző. Mindennapjainkat újragondolva és rendezőelvként a gazdasági növekedés, valamint a "humán szféra" /kultúra, oktatás, életmód/ kapcsolatára fűzve fogalmazza meg T.L. jövőnk érintő aggodalmait.

A tudás általános devalválódása, a társadalmi mobilitás lelassulása, a kulturális hátrányok bővülő újratarmelése olyan fokot ért el, hogy már radikális és átfogó kultúr- és szociálpolitikai váltással sem oldhatók fel a feszültségek. Szűkösen rendelkezésre álló anyagi javaink másfajta átcsoportosítására van szükség jövőnk érdekében, vállalva a súlyos - nem rövidtávú, de feltehetőleg átmeneti - hátrányokat is. A cikk sajnos csak érinti a kilábalás társadalmi feltételeit, amely - a csökkenő társadalmi tolerancia miatt - döntő lehet a változások végigvitelében. /Kritika, 1986/9/

Vályogos Győző

● Gergely Mihály: Karácsony a Rózsák terén - Variációk az öngyilkosságra /A "Röpirat az öngyilkosságról" szerzője/ "... Mára túlságosan mindennapossá váltak az emberi összeomlások, megszokottá a végzetes elbukások, rendbehozhatatlan életcsödök. Ugy tudunk mellettük továbbmenni a magunk útján, hogy szemünk sem rebben, szívünket nem markolja össze a lelkiismeretfurdalás, agyunkat nem önti el a harag tehetetlenségünk, tétlenkedéseink, hangzatos, únasig agyonkérődzött, szépen csengő, de beviláttatlan szavaink, kényelmes ön- és közümitásaink miatt. És így vált az emberek megmentésének ügye szigorúan vett részortfeladattá, az egészségügy munkahelyi kötelességévé..." /Forrás, 1986/9/

Nagy Gábor

* Átvétel az MKKE Közművelődési Bizottsága "támpont" c. lapjának okt.15-29-i számából.

● Síklaky István: Hogy szót érthessünk.
 "...Hogy a sokféle megvalósultnak deklarált és elképzelt szocializmus között eligazodhassunk, helyezzük el őket egy olyan vonalon, amelyet két pólus között feszítünk ki. Az egyik pólus a parancsszocializmus ideáltípusa. /Találó rá az "államonopolista szocializmus" is, ahogyan Szirmai Péter nevezi vitairatában ezt az ideáltípust./ Ennek domináns szerkezeti elve a hieraróhia. E rendszer elemei között a domináns viszony az alá- és fölérendelés, az utasítás és a végrehajtás, a parancs és az engedelmeskedés. A másik pólus a kooperatív vagy piaci szocializmus ideáltípusa. Domináns szerkezeti elve a kooperáció. "Tökéletes" /szélsőséges/ formájában nincs kitüntetett központja. /Talán ilyesminek képzeltek a klasszikusok "az állam elhalását"./ Elemei mellérendeltek, és önkéntesen, érdekegyeztetések alapján működnek együtt. Az első pólusnak megfelelő gazdasági

XX

XX
 Ki írja a LEV-LAP-ot?
 Te!
 Minden tömör és közérdeklődésre számot tartó írást, gondolatot, információt közlünk.
 XXX

rendszer a tervutasításos gazdaság /parancsgazdaság/, politikai rendszere az intézményesített többségi kontroll nélküli politikai hatalom. A második pólusnak megfelelő gazdasági rendszer a /társadalmi tulajdon dominanciáján alapuló/ piacgazdaság, a megfelelő politikai rendszer az intézményesített többségi kontroll alatt álló politikai hatalom. E két pólus értékrendje, életminősége, gazdasági hatékonysága nagymértékben különbözik, az egyik több tekintetben éppen ellentéte a másiknak. A magyar társadalmi rendszer az ötvenes évek első felében az első pólus közelében volt. Ma már érzékelhetően elmozdult a második pólus irányába. A politikai vezetők megnyilatkozásaiból úgy tűnik, hogy tovább akarnak távolodni az első pólustól, és közeledni a másodikhoz. /*/ Kimondhatjuk; a magyar szocializmus /a magyar sajátosságoknak megfelelő szocializmus/ olyan fejlődési irány, amelyre a parancsszocializmustól való távolodás és a kooperatív /piaci/ szocializmushoz való közeledés jellemző. ..." /Ötlet, 1986.aug.21./

/*/ E helyen az eredeti kéziratban a következő szöveg áll; "/Bár több elemzésben olvashatjuk, hogy vannak politikai erők hazánkban, amelyek ellenkező irányú mozgásban érdekeltek./ "Népben, nemzetben gondolkodó" honfitársaink többsége sem akar visszafordulni."

Műhelygazdák:

Művi környezet: Lévai Sándor
 1098 Bp. Mező I. ut 55/57.
 munkahelyi T: 328-977

Alternatív lakó- és munkaközösségek - Maurer György
 1125 Bp. Szarvas G. 42/b.

Kibernetika Várhelyi Tamás
 4032 Debrecen Tessedik S. 120.
 T: /52/ 26-632

Információ Szolgáltató és Szolgáltató
 /IC9852/ Maurer György
 1125 Bp. Szarvas G. 42/b.
 Üzenő munkanapokon: 213-460

Teaház csoport Bors Mari. 1037
 Bp. Kalap 12. T: 883-441

Kollektív-ház kezdeményezés
Síklaky István 1021 Bp. Mrogató ut 28.

Belső társadalmi ITDK-tagokunk
 Fk: Maurer György

Balaton kezdeményezés
Bartók Gyula 1126 Bp. Szoboszlai
 11/b. T: 853-792

Kerepestarcsai kezdeményezés
Kemény Bertalan 1036 Bp. Magyar
 L.14. munkahelyi T: 569-122

—TEAHÁZ—

MINDEN PÉNTEKEN HATTÓL

Almássy téri Szabadidő Központ
 Bp. VII.ker. Almássy tér 6. 4.e-
 meleti teázó

Megközelíthető: 5 perc az EMKE-
től sétálva.

Területi szervezők:

Debrecen: Csorvási László 4010
 Egyetem tér 1/I.

Nyíregyháza: Giczey Péter 4400
 Vasvári P. 87. fsz.

Sopron: Horváth Elvira
 9400 Ady E. 5.

Szombathely: Szabó Gábor 9700
 Bagolyvári sétány 1.

Budapesti szállás:

Adamecz Gabriella 1212 Bp.
 Makád u. 2. T: 984-032

ELŐFIZETÉS Egy évre 40,- Ft

Ezt a szerkesztőség címére küldd,
 vagy a Teaházban fizessd be személyesen.

Tájékoztatás: Az IC9852-től kérhető ingyenes ITDK-immertető.